

Afscheid van vrijwilliger Rochus Biesheuvel

Kees Moeliker [directeur, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; moeliker@hetnatuurhistorisch.nl]

Bram Langeveld [conservator, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; langeveld@hetnatuurhistorisch.nl]

Op 30 mei 2023 namen we afscheid van vrijwilliger Rochus Biesheuvel, met een taart, een kop thee en een cadeau. Al eind jaren '70 raakte Rochus betrokken bij het museum en in 1995 werd hij officieel benoemd tot (onbezoldigd) collectiebeheerder van de eencelligen. Toen hij in 2003 met pensioen ging, nam hij ook de museumbibliotheek onder zijn hoede. Rochus stapte vrijwel elke dinsdag – weer of geen weer – op de fiets en trapte van zijn woonplaats Barendrecht via de Erasmusbrug naar het museum, waar hij de boeken en tijdschriften beheerde en ontsloot. 'Hij is onbetaalbaar, aanstekelijk deskundig', schreef Kees Plaisier al in het jaar 2000 in Straatgras, en dat bleef onveranderd. Zijn enthousiasme voor het museum was er nog steeds, maar nu hij de respectabele leeftijd van 80 al ruim gepasseerd is, vond hij het wel welletjes.

Rochus Biesheuvel heeft de titels en andere informatie van niet minder dan 241.856 boeken, en vooral tijdschriftartikelen opgenomen in de bibliotheekdatabase, een door hemzelf gebouwd zoekprogramma dat al deze gegevens – een schat aan informatie – ontsloot. Vooral omdat zeker niet elk artikel of boek als PDF op internet te vinden is, heeft onze natuurhistorische bibliotheek nog steeds een behoorlijke wetenschappelijke waarde en de ontsluiting door Rochus maakt dat die wetenschappelijke waarde benut kan worden. Laatst nog was er een biologiestudent (met onbeperkte toegang tot de grote wetenschappelijke bibliotheken van Naturalis en de Universiteit Utrecht) bij ons op zoek naar vakliteratuur. Hij vond wat hij zocht, dankzij Rochus.

Microscopische preparaten

Naast de bibliotheekcollectie ontfermde hij zich als enthousiast microscopist en kenner van het kleine ook over een specialistisch deel van onze natuurhistorische collectie: de microscopische preparaten van algen, foraminiferen en andere 'kleine' groepen en preparaten van delen van grotere organismen. Zo heeft hij het vrijwel onleesbare

handschrift op de preparaten van de waardevolle collectie Sparreboom (die in 1994 werd veiliggesteld) minutieus ontcijferd en gedigitaliseerd. Dat is een enorme klus geweest, die hij achter de schermen met geduld en kennis klaarde.

Reusachtige skeletten

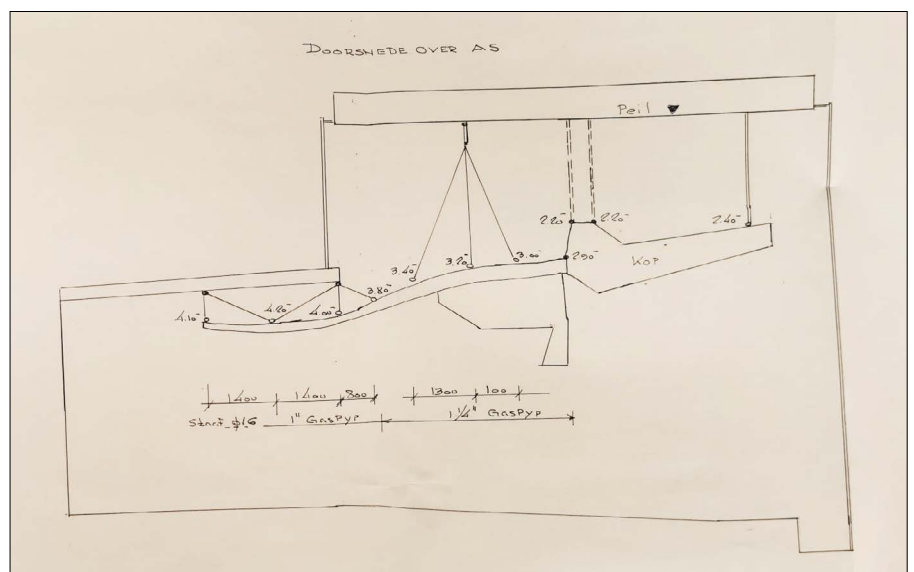
Voortkomend uit zijn technische achtergrond – Rochus werkte als constructeur bij Gemeentewerken Rotterdam – heeft hij ook twee reusachtige bijdragen aan het museum op zijn naam staan. Toen we in 1996 onze collectie verrijkten met het Scheveningse potvis skelet en het onduidelijk was of we dit gevaarte aan het plafond van de nieuwbouw konden ophangen, overtuigde hij de huisbaas en de museumdirectie dat het kon en tekende hij de draagconstructie die dat mogelijk maakte. Datzelfde deed hij in 2005 toen we het skelet van olifant Ramon een vaste plaats in het museum wilden geven. Rochus deed goed werk: beide skeletten hangen en staan er nog steeds.

Zijn werk blijft behouden. De microscopische preparaten staan inmiddels in de collectiedatabase en zijn nu voor iedereen online te raadplegen. Ook de bibliotheek-

▲ De altijd goedlachse Rochus Biesheuvel in de museumbibliotheek. (Niels de Zwarte)

collectie blijft beschikbaar en dankzij het werk van vrijwilliger Ans Meeuwssen wordt de inhoud van de bestanden die Rochus Biesheuvel met zorg samenstelde nu ook digitaal ontsloten en breder beschikbaar gemaakt. Het museum is hem dankbaar voor de bergen werk die hij verzette. ◀

▲ De draagconstructie van het potvis skelet, getekend en berekend door Rochus Biesheuvel. (archief Het Natuurhistorisch)